

# **L'Estatut de Núria (1932). Els Estatuts de Catalunya comparats**

Document elaborat per la Fundació Centre de Documentació Política

[www.cdp.es](http://www.cdp.es)

En el marc de la campanya “Volem l'Estatut”, endegada per l'Assemblea de Catalunya el gener de 1977, la Comissió Permanent edità els Estatuts de Catalunya comparats que reproduïm a continuació.

A la primera columna reproduïm l'Estatut plebiscitat pel poble de Catalunya el 2 d'agost de 1931 (E.31)

A la segona columna figura l'Estatut oficial aprovat per les Corts Constituents de la República espanyola el 12 de setembre de 1932. (E.32), del qual fem coincidir l'articulat amb els articles paral·lels de l'E.31.

## **Text de l'Estatut de 1931**

### **Preàmbul**

La Diputació provisional de la Generalitat de Catalunya en la redacció del projecte únic d'Estatut ha partit del dret que té Catalunya, com a poble, a l'autodeterminació de la restauració de la unitat catalana en proclamar-se la República, i de l'estat de dret creat pels decrets de 21 d'abril i de 9 de maig d'aquest any.

Restaurada la Generalitat i organitzada la Diputació provisional, havia de procedir aquesta a fixar les facultats reservades al Poder Central de la República i les que es consideraran privatives i indispensables per al Govern de Catalunya. I així ho ha fet en aquest projecte d'Estatut, en el qual per a la més perfecta atribució de facultats, han estat distingides la legislació i l'execució per determinar aquells serveis mixtos que requereixen una legislació comuna i una execució peculiar encomanada a la Generalitat.

Els decrets de 21 d'abril i 9 de maig no exigeixen res més, i reserven, per tant, a la Diputació de la Generalitat, una vegada acceptat per les Corts Constituents l'Estatut de Catalunya, l'estructuració exclusiva del propi govern. És evident, però, que en fer la partió de facultats, calia comprendre els recursos econòmics en el partió, així com fixar les regles per a la transmissió de funcions en el període transitori i per a resoldre els conflictes possibles entre ambdós poders en l'esdevenidor. La Diputació provisional ha cregut que, en destacar la personalitat política de Catalunya havia de precisar el compromís amb la República espanyola de dar-se un règim purament democràtic i marcar les línies fonamentals de la seva estructuració. En aquesta proferta, que ningú no li exigia, han de veure les Corts Constituents de la República l'amor que posa Catalunya en la defensa de la llibertat que tots els pobles d'Espanya han conquerit per la revolució del 14 d'abril.

## **Text de l'Estatut de 1932**

No consta

La voluntat de Catalunya no resulta expressada del tot en els articles de l'Estatut, i les seves reserves obligades vénen d'anhels fervorosament manifestats per l'opinió pública pel que toca a l'estructuració general de l'Estat a l'escola primària, a l'exèrcit i a la defensa de la pau.

Catalunya vol que l'Estat espanyol s'estructuri d'una manera que fes possible la federació entre tots els pobles hispànics, ja establerta de moments per mitjà d'Estatuts particulars com el nostre, ja d'una manera gradual.

El nostre poble vol que l'escola sigui profundament transformada segons els mètodes emprats per les nacions avançades, en la qual l'infant aprenqués a ésser un bon ciutadà i l'amor purifiqués en ell el sentiment de solidaritat humana del ròssec que hi deixen les diferències socials.

Aquest anhel, però si no troba la seva realització en l'Estatut, podrà lliurement esplaiar-se en la nostra constitució interna; mentre que els anhels de Catalunya pertocants a l'exèrcit i a la pau si ara no els exposàvem aquí, essent atribuïts a la competència del poder de la república, restarien ofegats en el cor i en el pensament.

El poble de Catalunya, no com una aspiració exclusiva, sinó com una redempció de tots els pobles d'Espanya, voldria que la joventut fos alliberada de l'esclavatge del servei militar. No és aquest el lloc a propòsit per a articular la realització tècnica d'aquest sentiment, però és notori que entre els pobles més lliures del món, cada dia augmenten els que han sabut conjuminar la defensa de la pàtria per tots llurs fills, en temps de guerra, amb l'organització d'un exèrcit voluntari que no sigui fàcil instrument de tirania envers la pau.

Els pobles d'Espanya, que són els més nous en comunió amb les nacions lliures, on entraren per una revolució sense altra empenta que la viril i irresistible reivindicació de la pròpia sobirania en les urnes electorals, voldríem els catalans que fessin en la Constitució de la República la

declaració més humana en favor d'aqueixa aspiració universal que és la pau entre les nacions. Ni el nostre cor ni el nostre pensament estan embrollats per cap aspiració imperialista, ni estem sota l'amenaça de cap enemic secular. Prohibim, doncs, i condemnem, en la nostra Constitució, les guerres ofensives, i, com a fórmula la més eficaç per a la consagració d'aquest principi, declarem que cap ciutadà no podrà ésser compel·lit a prestar el servei militar part d'allà de les fronteres de la pàtria. El Govern de Catalunya serà exercit d'acord amb les disposicions següents:

## TÍTOL I

### **Del territori i dels ciutadans de Catalunya**

#### ARTICLE 1

Catalunya és un Estat autònom dintre la República espanyola. Els representants a les Corts de la República seran elegits d'acord amb les lleis generals.

#### ARTICLE 2

El poder de Catalunya emana del poble i el representa la Generalitat.

#### ARTICLE 3

La Generalitat de Catalunya s'estén al territori que han format fins ara les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona.

#### ARTICLE 4

Per a agregar altres territoris al de Catalunya caldrà:

- a) Que ho demanin les tres quartes parts dels municipis del territori que es tracti d'agregar.
- b) Que ho acordin els habitants d'aquell territori per plebiscit dintre els termes municipals respectius en forma d'eleccions generals.

## TÍTOL I

### **Disposicions generals**

**Article 1er.** Catalunya es constitueix en regió autònoma dins de l'Estat espanyol, d'acord amb la Constitució de la República i el present Estatut.

**Art. 1er.** El seu òrgan representatiu és la Generalitat.

**Art. 1er.** i comprèn el territori de les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona en el moment de promulgar-se aquest Estatut.

No consta.

- c) Que ho aprovi el Parlament de Catalunya i el Parlament de la República.

#### ARTICLE 5

La llengua catalana serà l'oficial a Catalunya, però en les seves relacions amb el Govern de la República serà oficial de la llengua castellana.

L'Estatut interior de Catalunya garantirà el dret dels ciutadans de llengua materna castellana a servir-se'n personalment davant dels tribunals de justícia i davant dels òrgans de l'administració.

Així mateix, els ciutadans de llengua materna catalana, tindran el dret d'usar-la en llurs relacions amb els organismes oficials de la República a Catalunya.

#### ARTICLE 6

El poble exercirà el seu poder per mitjà dels organismes polítics de la Generalitat, d'acord amb aquest Estatut i amb la Constitució de la República espanyola.

**Article 2on.** L'idioma català és, com el castellà, llengua oficial a Catalunya. Per a les relacions oficials de Catalunya amb la resta d'Espanya, així com per a la comunicació de les autoritats de l'Estat amb les de Catalunya, la llengua oficial serà el castellà.

Tota disposició o resolució oficial dictada dins de Catalunya, haurà d'ésser publicada en els dos idiomes. La notificació es farà també en la mateixa forma, cas de sol·licitar-ho la part interessada.

Dins del territori català, el ciutadans, qualsevol que sigui llur llengua materna tindran dret a exigir l'idioma oficial que prefereixin en les seves relacions amb els Tribunals, autoritats i funcionaris de totes classes, tant de la Generalitat com de la República.

A cada escrit o document judicial que es presenti davant dels Tribunals de Justícia, redactat en llengua catalana, haurà d'adjuntar-se la seva corresponent traducció castellana, si així ho sol·licita alguna de les parts.

Els documents públics autoritzats pels federataris a Catalunya, podran redactar-se indistintament en castellà o en català i obligadament en una o altra llengua a petició de part interessada. En tots els casos, els respectius fedataris públics expediran en castellà les còpies que hagin de tenir efecte fora del territori català.

No consta

## ARTICLE 7

El poble expressarà la seva voluntat per les eleccions i el plebiscit.

## ARTICLE 8

Els drets individuals dels ciutadans seran almenys els que fixarà la Constitució de la República espanyola.

## ARTICLE 9

Tindran la condició de ciutadans de Catalunya els que la tinguin avui, i l'adquiriran aquells que per raó de residència guanyin veïnatge administratiu.

## TÍTOL II

### Atribucions del Poder de la Generalitat de Catalunya

## ARTICLE 10

Correspon el Poder de la República la legislació exclusiva i execució directa en les funcions següents:

- a) Les relacions internacionals i amb l'Església.
- b) El règim aranzelari i les duanes.
- c) L'exèrcit, la marina de guerra, l'aviació militar i la defensa del país.
- d) La declaració de guerra, el restabliment de la pau i la fixació de les fronteres de la República.
- e) La fixació dels drets constitucionals i de les condicions per a ésser espanyol.
- f) Les finances de la República.
- g) L'abanderament de la marina mercant i la il·luminació de costes.
- h) El sistema monetari i la circulació fiduciària.
- i) Els correus i els telègrafs, els cables i les radiocomunicacions.

No consta

**Article 3er.** Els drets individuals són els fixats en la Constitució de la República espanyola. La Generalitat de Catalunya no podrà regular cap matèria amb diferència de tracte entre els naturals del país i els altres espanyols. Aquests no tindran mai a Catalunya menys drets que els que tinguin els catalans a la resta del territori de la República.

**Article 4rt.** Als efectes del règim autònom d'aquest Estatut, gaudiran de la condició de catalans:

Primer: Els que ho siguin per naturalesa i no hagin adquirit veïnatge administratiu fora de Catalunya.

Segon: Els altres espanyols que hagin adquirit veïnatge dins de Catalunya.

## TÍTOL II

### Atribucions del Poder de la Generalitat de Catalunya

No consta

- j) Les colònies i els protectorats.
- k) La sanitat exterior.
- l) La immigració i l'emigració; els passaports i l'extradició.

#### ARTICLE 11

Correspon al poder de la República la legislació, i a la Generalitat l'execució en les funcions següents:

- a) Legislació penal, mercantil, obrera i processal. Quant a legislació civil, les formes legals del matrimoni i l'ordenació del Registre civil.
- b) Ferrocarrils, canals i altres obres públiques d'interès general. Seran considerats d'interès general els ferrocarrils, els canals i les obres públiques que s'estenguin més enllà del territori de Catalunya. Podran, no obstant, ésser considerats d'interès local els que, radicant principalment en el territori de Catalunya, no penetrin més enllà d'una província limítrofe.
- c) Règim i concessió d'aprofitaments hidràulics del riu Ebre que afecten l'interès general.
- d) Establiment de les línies de transmissió d'electricitat d'interès general, entès aquest en el sentit fixat en la lletra b)

**Article 5è.** D'acord amb el que es preveu en l'article 15 de la Constitució, la Generalitat executarà la legislació de l'Estat en les següents matèries:

**Article 6è.** La Generalitat organitzarà tots els serveis que la legislació social de l'Estat hagi establert o estableixi per a l'execució dels seus preceptes. L'aplicació de les lleis socials serà sotmesa a la inspecció del Govern per a garantir directament el seu estricte compliment i el dels Tribunals internacionals que afectin la matèria.

**Art. 5è, 4ª)** Ferrocarrils, carreteres, telèfons i ports que siguin d'interès general, fent la salvetat per a l'Estat, la reversió i policia dels ferrocarrils i dels telèfons i l'execució directa que es pugui reservar de tots aquests serveis.

**Art. 5è, 7ª)** Aigües, caça i pesca fluvial, sense perjudici del disposat en l'article 14 de la Constitució. Les mancomunitats hidrogràfiques, el radi d'acció de les quals s'estén a territoris situats fora de Catalunya, mentre conservin el veïnatge i autonomia actuals, dependran exclusivament de l'Estat.

**Art. 5è, 11)** Serveis d'aviació civil i radiodifusió, exceptuant el dret de l'Estat a coordinar els mitjans de comunicació en tot el país.

L'Estat podrà instal·lar serveis propis de radiodifusió i exercirà la inspecció dels que funcionin per concessió de la Generalitat.

e) Assegurances generals i socials.

**Art. 5è, 6ª)** Règim d'assegurances generals i socials, sotmeses aquestes últimes a la inspecció que preceptua l'article sisè.

f) Recaptació de tributs i monopolis de la República.

**Article 17.** La Hisenda de la República respectarà els actuals ingressos de les Hisendes locals de Catalunya, sense gravar amb noves contribucions les bases de tributació d'aquelles. La Generalitat podrà crear noves contribucions, que no s'apliquin a les mateixes matèries que ja tributi Catalunya a la República, i podrà donar una nova ordenació als seus ingressos. Els nous tributs que estableixi la Generalitat no podran ésser obstacle a les noves imposicions que amb caràcter general creï l'Estat, i en cas d'incompatibilitat, aquells tributs quedaran absorbits pels de l'Estat, amb la compensació que correspongui. En cas cas, l'ordenació tributària de la Generalitat no podrà destorbar la implantació i desenrotllament de l'impost sobre la renda, que serà tribut de l'Estat.

La Hisenda de la Generalitat podrà continuar recaptant per delegació de la Hisenda de la República, i amb el premi que aquesta tingui consignat en pressupostos, les contribucions, impostos i arbitris que l'Estat ha de percebre a Catalunya, amb excepció dels monopolis i de les Duanes amb els seus annexes. No obstant, l'Estat es reserva el dret de rescatar la recaptació dels seus tributs i gravàmens en el territori català i d'ordenar-la lliurement.

g) Legislació minera, caça i pesca.

**Art. 5è, 3ª)** Règim miner i bases mínimes sobre Monts, Agricultura i Ramaderia en quant afecti la defensa de la riquesa i la coordinació de l'economia global.



h) Propietat literària, industrial artística.	No consta.
i) Règim de premsa, d'associacions i de reunions i tota mena d'espectacles públics.	<b>Art. 5è, 8ª)</b> Règim de Premsa, associacions, reunions i espectacles públics.
j) Dret d'expropiació.	<b>Art. 5è, 9ª)</b> Dret d'expropiació, salvant sempre la facultat de l'Estat per a executar per si les seves obres peculiars.
k) Pesos, mesures i contrastació de metalls preciosos.	<b>Art. 5è, 2ª)</b> Pesos i mesures.
No consta.	<b>Art. 5è, 1ª)</b> Eficàcia dels comunicats oficials i documents públics.
No consta.	<b>Art. 5è, 5ª)</b> Bases mínimes de la legislació sanitària interior.
No consta.	<b>Art. 5è, 10ª)</b> Socialització de riqueses naturals i empreses econòmiques, delimitant-se per a la legislació de la propietat i les facultats de l'Estat i de les regions autònomes.
No consta.	<b>Art. 5è, 11ª)</b> Serveis d'aviació civil i radiodifusió, exceptuant el dret de l'Estat a coordinar els mitjans de comunicació en tot el país. L'Estat podrà instal·lar serveis propis de radiodifusió i exercirà la inspecció dels que funcionin per concessió de la Generalitat.

No consta.

#### ARTICLE 12

La Generalitat de Catalunya podrà dictar lleis i reglaments de vigència transitòria sobre les matèries enumerades en l'article anterior, mentre el Poder de la República no ho faci, els quals quedaran sense efecte quan, d'acord amb les facultats constitucionals, legisli el Poder de la República.

#### ARTICLE 13

Correspondrà a la Generalitat de Catalunya la legislació exclusiva i l'execució directa de les funcions següents:

- a) L'ensenyament en tots els seus graus i ordres, els serveis d'Instrucció pública, belles arts, museus, arxius, biblioteques i conservació de monuments. Per la concessió de títols professionals que hagin de tenir validesa a tot el territori de la República, els programes i ensenyaments escolars hauran de satisfer els mínims assenyalats per la legislació general.

**Art. 6è.** El relació amb les facultats atribuïdes en l'article anterior, l'Estat podrà designar en qualsevol moment els delegats que cregui necessaris per a vetllar per l'execució de les lleis. La Generalitat està obligada a subsanar, a requeriment del Govern de la República, les deficiències que s'observin en l'execució d'aquelles lleis; però si la Generalitat cregués injustificada la reclamació, serà sotmesa la divergència a la decisió del Tribunal de Garanties Constitucionals, d'acord amb l'article 121 de la Constitució. El Tribunal de Garanties Constitucionals, si ho creu precís, podrà suspendre l'execució dels actes o acords a que es refereixi la discrepància, mentre resolgui definitivament.

No consta.

No consta.

**Article 7è.** La Generalitat de Catalunya podrà crear i sostenir els centres d'ensenyament, en tots els graus i ordres que cregui oportuns, sempre d'acord amb el que es disposa en l'article 50 de la Constitució, amb independència de les institucions docents i culturals de l'Estat i amb els recursos de la Hisenda i de la Generalitat, dotada per aquest Estatut. La Generalitat s'encarregarà dels serveis de Belles Arts, Museus, Biblioteques, conservació de Monuments i Arxius, menys el de la

- b) El règim municipal i la divisió territorial de Catalunya. La llei de règim local reconeixerà als organismes locals plena autonomia pel govern i direcció de llurs interessos peculiars, i els concedirà recursos propis per a entendre els serveis que siguin de llur competència.
- c) La regulació del dret civil i la legislació hipotecària amb l'excepció assenyalada a l'apartat a) de l'art. 11.
- d) L'organització dels tribunals que administraran la justícia en el territori de Catalunya. Els tribunals de Catalunya resoldran en totes les instàncies en els assumptes civils i mercantils, i en els contencioso-administratius contra actes de la Generalitat

Corona d'Aragó.

Si la Generalitat ho proposa, el Govern de la República podrà atorgar a la Universitat de Barcelona un règim d'autonomia; en tal cas, aquesta s'organitzarà com a Universitat única, regida per un patronat que ofereixi a les llengües i a les cultures castellana i catalana les garanties recíproques de convivència, en igualtat de drets, per a professors i alumnes.

Les proves i requisits que d'acord amb l'article 49 de la Constitució estableixi l'Estat per a l'expedició de títols, regiran amb caràcter general per a tots els alumnes procedents dels establiments docents de l'Estat i de la Generalitat.

**Article 10.** Correspondrà a la Generalitat de Catalunya la legislació sobre el règim local, que reconeixerà als Ajuntaments i restants Corporacions administratives que creï, plena autorització per al govern i direcció dels seus interessos peculiars i els concedirà recursos propis per a atendre els serveis de la seva competència. Aquesta legislació no podrà reduir l'autonomia municipal a límits menors dels que senyala la llei general de l'Estat.

Per al compliment dels seus fins la Generalitat podrà establir dins de Catalunya les demarcacions territorials que cregui convenientes.

**Article 12.** Correspon a la Generalitat la legislació exclusiva en matèria civil, exceptuant el que es disposa en l'article 15, número primer de la Constitució, i l'administrativa que li és plenament atribuïda en aquest Estatut.

**Art. 12.** La Generalitat organitzarà l'administració de Justícia en totes les jurisdiccions, excepte en la militar i de l'Armada, segons els preceptes de la Constitució i les lleis processals i orgàniques de l'Estat.

La Generalitat nomenarà els jutges i magistrats amb jurisdicció a Catalunya,

executats en ús de les funcions que li són totalment atribuïdes per aquest Estatut.

Els tribunals de justícia també administraran la justícia en matèria penal, i entendran en els recursos contenciosos-administratius contra actes de l'administració de la Generalitat realitzats en l'exercici de les funcions que li atribueix l'article 10 d'aquest Estatut. Però, contra les sentències que dictaran els tribunals de Catalunya en aquests assumptes, es podrà interposar el recurs de cassació o aquell que permetin les lleis de la República.

- e) L'ordenació de l'exercici de la fe pública i els nomenaments dels Registradors de la propietat i dels notaris en el territori de Catalunya.

mitjançant concurs entre els compromesos en l'escalafó general de l'Estat.

El nomenament dels magistrats del Tribunal de Cassació de Catalunya, correspondrà a la Generalitat d'acord amb les normes que el seu Parlament determini.

L'organització i funcionament del ministeri fiscal, correspon íntegrament a l'Estat, d'acord amb les lleis generals. Els funcionaris de la justícia municipal seran designats per la Generalitat segons el règim que s'estableixi.

Els nomenaments de secretaris judicials i personal auxiliar de l'administració de justícia, es farà per la Generalitat, d'acord amb les lleis de l'Estat.

El Tribunal de Cassació de Catalunya tindrà jurisdicció pròpia sobre les matèries civils i administratives, la legislació exclusiva de les quals sigui atribuïda a la Generalitat.

Coneixerà, demès, el Tribunal de Cassació de Catalunya en els recursos sobre qualificació de documents referents al dret privat català que donin motiu a inscripció en els registres de la propietat.

Així mateix resoldrà els conflictes de competència i jurisdicció entre les autoritats judicials de Catalunya.

En les altres matèries es podrà interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem de la República, o el que calgui, segons les lleis de l'Estat.

El Tribunal Suprem de la República, resoldrà també els conflictes de competència i jurisdicció entre els tribunals de Catalunya i els altres d'Espanya.

**Art. 12.** Els registradors de la propietat seran nomenats per l'Estat.

Els notaris els designarà la Generalitat mitjançant oposició o concurs, que convocarà ella mateixa, segons les lleis de l'Estat.

Quan, d'acord amb aquestes, s'hagin de proveir les Notaries vacants per concurs o oposició, entre tots els notaris d'Espanya, hauran d'admetre's

amb els mateixos drets els notaris de l'Estat i els de la Generalitat.

- f) La legislació i execució de ferrocarrils, camins, canals, ports i altres obres públiques de Catalunya, llevat, quant a legislació, les d'interès general, d'acord amb la lletra b) de l'article 11.
- g) L'ordenació dels serveis forestals i dels agrònoms i pecuaris, sindicats i corporatives agrícoles i acció social agrària.
- h) La beneficència i la sanitat interior.
- i) La policia i l'ordre interior. La Generalitat podrà requerir, per a aquesta finalitat i en la forma legal, l'auxili de l'exèrcit de la República. L'auxili sol·licitat cessarà quan la Generalitat ho acordi.

En tots els concursos que convoqui la Generalitat, serà condició precisa el coneixement de la llengua i dret dels catalans, fent que, en cap cas, es pugui establir l'excepció de naturalesa o veïnatge.

Els fiscals i registradors designats, per a Catalunya, hauran de conèixer la llengua i el dret catalans.

**Article 11.** Correspondrà a la Generalitat de Catalunya la legislació exclusiva i execució directa en les funcions següents:

a) Ferrocarrils, camins, canals, ports i restants obres públiques de Catalunya, exceptuant el que es disposa en l'article 15 de la Constitució.

**Art. 11, b)** Serveis forestals agrònoms i pecuaris, sindicats i cooperatives agrícoles i política d'acció social agrària, exceptuant-se el que es disposa en el paràgraf cinquè de l'article 15 de la Constitució i les reserves de les lleis socials consignades en el número primer del mateix article.

**Art. 11, c)** Beneficència.

**Art. 11, d)** Sanitat interior, exceptuant el que es disposa en el número setè de l'article 15 de la Constitució

**Article 8è.** En matèria d'ordre públic queda reservat a l'Estat, d'acord amb el que es disposa en els números 4, 10 i 16 de l'article 14 de la Constitució, tots els serveis de seguretat pública a Catalunya, mentre siguin de caràcter extraregional: la policia de fronteres, immigració, emigració, estrangeria i règim d'extradició i expulsió. Correspondran a la Generalitat tots els altres serveis de policia i ordre interiors de Catalunya.

Per a la coordinació permanent d'ambdues classes de serveis, mutus

auxilis, ajut i informació i traspàs dels que corresponguin a la Generalitat, es crearà a Catalunya, tenint en compte l'ordenat en l'article 20 de la Constitució, una Junta de Seguretat formada per representants del Govern de la República i de la Generalitat i per les autoritats superiors, que dependent d'una i altra prestin servei en el territori regional, la qual Junta entendrà en totes les qüestions de regulació de serveis, allotjament de forces i nomenament i separació de personal.

Aquesta Junta, el reglament de la qual ordenarà la seva organització i el seu funcionament d'acord amb el contingut d'aquest article, tindrà una funció informativa; però la Generalitat no podrà procedir contra els seus dictàmens que tinguin relació amb els serveis coordinats.

Quant al personal de Policia i d'ordre interior de Catalunya i de la Generalitat, els nomenaments seran a proposta dels representants dins la Junta, sense perjudici del disposat en el paragraf anterior.

**Article 9è.** El Govern de la República en ús de la seva facultat i en exercici de la seva funció constitucional, podrà assumir la direcció dels serveis compresos en l'article anterior i intervenir en el manteniment de l'ordre interior a Catalunya, en els següents casos:

Primer: A requeriment de la Generalitat.

Segon: Per pròpia iniciativa, quan cregui compromesos els interessos generals de l'Estat o la seva seguretat.

En ambdós casos serà escoltada la Junta de Seguretat de Catalunya, per donar per acabada la intervenció del Govern de la República.

Per a la declaració de l'estat de guerra, així com per al manteniment, suspensió o restabliment dels drets i garanties constitucionals, s'aplicarà la llei d'ordre públic, que regirà a Catalunya com en tot el territori de la República.

També regiran a Catalunya les disposicions de l'Estat espanyol sobre

fabricació, venda, tinença i ús d'armes i explosius.

j) L'organització dels serveis d'aviació civil i de radiodifusió a Catalunya.

k) L'establiment i ordenació de centres de contractació de mercaderies i valors.

l) Cooperatives i mutualitats.

m) Emissió d'emprèstits i tresoreria de la Generalitat.

n) Les matèries concernents exclusivament a la vida interior de Catalunya respecte a les quals no tinguin reservades la legislació, o la legislació i execució, el Poder de la República.

### TÍTOL III

#### De la Generalitat de Catalunya

##### ARTICLE 14

La Generalitat serà integrada pel Parlament, pel President de la Generalitat i el seu Consell, i pel Tribunal Superior de Justícia.

Les lleis interiors de Catalunya ordenaran el funcionament d'aquests organismes d'acord amb els articles del present títol.

**Art. 5è, 11ª)** Serveis d'aviació civil i radiodifusió, exceptuant el dret de l'Estat a coordinar els mitjans de comunicació en tot el país.

L'estat podrà instal·lar serveis propis de radiodifusió i exercirà la inspecció del que funcionin per concessió de la Generalitat.

**Art. 11, e)** Establiment i ordenació de centres de contractació de mercaderies i valors segons les normes generals del Codi del Comerç.

**Art. 11, f)** Cooperatives, mutualitats i dipòsits, amb les salvedats respecte de les lleis socials, fetes en el paràgraf primer de l'article 15 de la Constitució.

**Art. 17.** La Generalitat podrà emetre Deute Interior; però ni la Generalitat ni les seves corporacions locals, no podran apel·lar al crèdit estranger sense autorització de les Corts de la República.

No consta.

### TÍTOL III

#### De la Generalitat de Catalunya

**Article 14.** La Generalitat estarà integrada pel Parlament, el President de la Generalitat i el Consell Executiu. Les lleis interiors de Catalunya ordenaran el funcionament d'aquests organismes, d'acord amb l'Estat i la Constitució.

## ARTICLE 15

El parlament, que exercirà les funcions legislatives, serà elegit pel temps que determinarà l'Estatut interior, per sufragi universal i directe. Els diputats al Parlament de Catalunya seran inviolables en la mateixa forma i amb les mateixes garanties que s'aplicaran als membres del Parlament de la República.

## ARTICLE 16

El President de la Generalitat tindrà suprema representació de Catalunya especialment en les seves relacions amb el Poder de la República, i la representació, dintre de Catalunya, del Poder de la República en totes aquelles funcions l'execució directa de les quals no sigui reservada a aquell Poder en l'article 10 d'aquest Estatut. El President de la Generalitat serà elegit pel Parlament.

## ARTICLE 17

El Consell exercirà les funcions executives. Serà conseller en cap el President de la Generalitat, el qual podrà delegar temporalment les funcions executives, però no les de representació, en un dels consellers. Els consellers seran designats i podran ésser separats pel President. El president i els Consellers són responsables davant del Parlament.

## ARTICLE 18

El tribunal Superior de Justícia d'acord amb les lleis votades pel Parlament, regirà l'administració de Justícia. Serà independent del poder executiu i elegit pel Parlament o d'acord amb les lleis que aquest aprovarà.

**Art. 14.** El Parlament, que exercirà les funcions legislatives, serà elegit per un termini que no passi dels cinc anys, per sufragi universal, directe, igual i secret. Els diputats del Parlament de Catalunya seran inviolables pels vots i opinions que emetin en l'exercici de llur càrrec.

**Art. 14.** El President de la Generalitat assumeix la representació de Catalunya. Així mateix representa la regió en les seves relacions amb la República i l'Estat i en les funcions l'execució directa de les quals sigui reservada al Poder central. El President de la Generalitat serà elegit pel Parlament de Catalunya.

**Art. 14.** I podrà delegar temporalment les seves funcions executives, però no les representatives, en un dels consellers.

El President i els consellers de la Generalitat exerciran les funcions executives, hauran de dimitir dels seus càrrecs en cas que el Parlament els negués d'una manera explícita la confiança. Un i altres són individualment responsables davant el Tribunal de Garanties en l'ordre civil i en el criminal per les infraccions de la Constitució, de l'Estatut i de les lleis.

No consta.



## TÍTOL IV

**De les finances**

## ARTICLE 19

Catalunya contribuirà al pagament dels serveis generals de la República (inclosos els interessos i amortització del Deute de l'Estat espanyol) amb el producte de les contribucions indirectes, amb el rendiment de les propietats i drets de l'Estat que aquest no li transmeti, amb els beneficis que s'obtingran dels monopolis i amb els arbitris per serveis retribuïts.

Són considerats tributacions indirectes en el pressupost actual: a) la renda de les duanes; b) la renda d'alcohols; c) l'impost sobre el sucre; d) l'impost sobre la xicoria; e) l'impost sobre transport de viatgers i de mercaderies.

S'exceptuarà d'aquesta atribució de l'impost de transports, el que es cobri en els ferrocarrils i carreteres d'interès local. Els vehicles, però, circularan lliurement sense duplicar llur tributació, qualsevol que sigui el territori on els pertoqui de tributar.

Són rendiments de propietaris i drets de l'Estat en el pressupost actual: f) el donatiu de la clerecia i de les monges; g) les propietats i drets de l'Estat que aquest no traspasarà a Catalunya; h) els reintegraments d'exercicis tancats en llur totalitat si procedeixen de liquidacions anteriors al 31 de desembre de 1931, i només els que provindran de tributacions pertanyents a la República en l'esdevenidor; i) publicacions oficials de la República.

Són beneficis de monopolis en el pressupost actual; j) els provinents de la circulació fiduciària i els dels Bancs d'Espanya i Hipotecari; k) els dels tabacs; l) els dels llumins de tota mena; m) els dels explosius; n) els de la sal; o) els de la loteria; p) els dels petrolis; q) els dels telèfons.

Són arbitris per serveis retribuïts en el pressupost actual: r) els que graven els ports francs de Canàries; s) els drets

## TÍTOL IV

**De la hisenda**

No consta.

obvencionals dels consolats; t) els de correus i telègrafs; u) els establiments penals; v) les quotes militars i les multes; x) tots aquells altres arbitris que en forma directa o en paper timbrat siguin pagats com a retribució de serveis a càrrec de les finances de la República.

#### ARTICLE 20

La Hisenda del Govern de la República cedirà a la Hisenda catalana, amb les limitacions i condicions fixades en aquest Estatut, les contribucions directes que actualment percep en les quatre províncies catalanes, i no imposarà en el temps a venir a Catalunya, noves contribucions directes en el pressupost actual:

- a) La contribució territorial, rústica i urbana amb els recàrrecs que es cobren damunt d'ella.
- b) La contribució industrial i de comerç amb els recàrrecs que es cobren damunt d'ella.
- c) La contribució sobre utilitats de la riquesa mobiliària, llevat la que grava els seus actius i passius del personal al servei de la República i l'epígraf primer de la tarifa segona. Les societats tributaran en el territori on tindran establert llur comerç o llur indústria; i, si tenen el domicili en un altre lloc, només pagaran en aquest per les utilitats dels consellers, directors i funcionaris que hi treballin. Les societats que tinguin establiments en altres territoris de la República i a Catalunya pagaran la contribució per les sucursals que tinguin a Catalunya si l'establiment principal és fora del seu territori i si és en territori català, serà deduït del compte d'unitats les que hagin tributat per sucursals establertes en altres territoris de la República.
- d) L'impost sobre els drets reals i

**Article 16.** Els recursos de la Hisenda de la Generalitat es xifran amb subjecció a les següents regles:

1. El cost dels serveis cedits per l'Estat.
2. Un tant per cent sobre la quantia que resulti d'aplicar la regla anterior per raó de les despeses imputables a serveis que es transfereixin i que, tenint consignació en el pressupost de l'Estat, no produeixin pagaments a Catalunya o els produeixin en quantitat inferior a l'import dels serveis.
3. Una suma igual al coeficient d'augment que experimentin en el successiu les despeses dels pressupostos futurs de la República en els serveis corresponents als que es transfereixin a la Generalitat de Catalunya.

Per a cobrir els totals que resultin d'aplicar les regles anteriors, segons el càlcul que realitzarà la Comissió mixta creada en l'article 19 d'aquest Estatut i que es sotmetrà a l'aprovació del Consell de Ministres, l'Estat cedeix a la Generalitat.

- 1) La contribució territorial, rústica i urbana, amb els recàrrecs establerts sobre la mateixa, havent d'abonar als Ajuntaments les participacions que els corresponguin.
- 2) L'impost sobre els drets reals, les persones jurídiques i les transmissions de béns amb els seus recàrrecs i amb l'obligació d'aplicar els mateixos tipus contributius establerts en les lleis de l'Estat.

sobre transmissió de béns amb llurs recàrrecs.

3) El 20 per 100 de propis, el 10 per 100 de pesos i mesures, el 10 per 100 d'aprofitaments forestals, el producte cànon de superfície i l'impost sobre les explotacions mineres.

4) Una participació en les sumes que produeixin a Catalunya les contribucions industrial i d'utilitats, igual a la diferència entre la quantia de les contribucions amb els seus recàrrecs que es cedeixin en virtut de les tres regles anteriors i el cost total dels serveis que l'Estat transfereix a la regió autònoma, tot això esmentat en el moment de la transmissió. Si amb una participació del 20 per cent no es cobreix la dita diferència, s'abonarà la resta, en forma de participació en l'impost del Timbre en la proporció necessària.

Cada cinc anys es procedirà per una Comissió de tècnics nomenats pel ministre d'Hisenda de la República i per la Generalitat, a la revisió de les concessions fetes en aquest article. Tant els impostos cedits com els serveis que es transfereixin a la Generalitat, seran calculats amb un augment o amb una rebaixa igual a la que hagin experimentat una i altres en la Hisenda de la República. La proposta d'aquesta Comissió serà elevada a l'aprovació del Consell de Ministres.

En qualsevol moment, el ministre d'Hisenda de la República podrà fer una revisió extraordinària en el règim d'Hisenda del present títol, de comú acord amb la Generalitat, i si això no fos possible, haurà

de sotmetre's la reforma a l'aprovació de les Corts, essent precís el vot favorable de la majoria absoluta del Congrés.

## ARTICLE 21

Si la República suprimís totes o algunes de les contribucions indirectes sense substituir-les per altres també indirectes, Catalunya aportarà al pressupost de la República la part proporcional que li correspongui per habitant per tal de suplir la minva d'ingrés que produeixi dita supressió. Anàloga aportació serà feta quan els ingressos atribuïts a la Hisenda de la República per l'article 19 d'aquest Estatut siguin insuficients per a atendre les despeses que li originaran les fundacions que té reservades en els articles 10 i 11.

No consta

## ARTICLE 22

El Govern de la República no aplicarà a Catalunya les contribucions sobre els consums, sobre el consum interior de la cervesa, sobre els carruatges de luxe, sobre els cercles d'esbargiment, sobre el gas, l'electricitat i el carbur de calci. L'impost del timbre serà aplicable en el territori català quant als epígrafs que representen retribució de serveis l'execució dels quals hagi estat reservada al Govern de la República. L'impost de pagaments a l'Estat s'aplicarà en el territori català només damunt dels pagaments que li farà el Govern de la República.

No consta

## ARTICLE 23

Els recursos que podrà utilitzar la Generalitat per a la formació dels seus pressupostos seran tots els que han tingut fins ara les Diputacions de Catalunya, els que per aquest Estatut li són atribuïts pel Govern de la República i els que resultaran de la nova ordenació que podrà fer d'uns i al-

**Art. 16.** La Hisenda de la Generalitat de Catalunya es constitueix:

- a) Amb el producte dels impostos que l'Estat cedeix a la Generalitat.
- b) Amb un tant per cent en determinats impostos dels no cedits per l'Estat.

tres, així com dels que li produiran les noves contribucions directes que acordi crear.

Mentre el Govern de Catalunya no promulgarà una llei pròpia de comptabilitat, es regirà per la llei de comptabilitat de la República.

#### ARTICLE 24

La Hisenda de la Generalitat substituirà la Hisenda de la República en la liquidació, recaptació i distribució dels actuals recàrrecs damunt de les contribucions directes. També recaptarà com a delegada de la Hisenda de la República, amb el premi que aquesta tingui en pressupost per a la cost de la recaptació, aquelles contribucions i arbitris generals que haurà de fer efectius en el territori de Catalunya, exceptuats els monopolis i les duanes.

- c) Amb els impostos, drets i taxes de les antigues diputacions provincials de Catalunya i amb els que estableixi la Generalitat.

**Art. 17.** La Hisenda de la República respectarà els actuals ingressos de les Hisendes locals de Catalunya, sense gravar amb noves contribucions les bases de tributació d'aquelles. La Generalitat podrà crear noves contribucions, que no s'apliquin a les mateixes matèries que ja tributi Catalunya a la República, i podrà donar una nova ordenació als seus ingressos. Els nous tributs que estableixi la Generalitat no podran ésser obstacle a les noves imposicions que amb caràcter general creï l'Estat, amb la compensació que correspongui. En cap cas, l'ordenació tributària de la Generalitat no podrà destorbar la implantació i desenrotllament de l'impost sobre la renda, que serà tribut de l'Estat.

**Art. 17.** La Hisenda de la Generalitat podrà continuar recaptant per delegació de la Hisenda de la República, i amb el premi que aquesta tingui consignat en pressupostos, les contribucions, impostos i arbitris que l'Estat ha de percebre a Catalunya, amb excepció dels monopolis i de les Duanes, amb els seus annexes. No obstant, l'Estat es reserva el dret de rescatar la recaptació dels seus tributs i gravàmens en el territori català i d'ordenar-la lliurement.

El Tribunal de Comptes de la República fiscalitzarà anualment la gestió de la Generalitat en el que es refereixi a la recaptació d'impostos que li està atribuïda per delegació de la Hisenda de la República i a l'execució de serveis per encàrrec d'aquesta, sempre que es tracti de serveis que tinguin la seva consignació especial en els pressupostos de l'Estat.

## ARTICLE 25

Els drets de l'Estat en Territori Català relatius a mines (inclosa llur tributació), aigües, caça i pesca; els béns d'ús públic, els que, sense d'ús comú, pertanyen privativament a l'Estat i estan destinats a algun servei públic o al foment de la riquesa nacional, passaran a ésser propietat de Catalunya, exceptuats aquells que estiguin afectats a funcions l'exercici de les quals s'hagi reservat al Govern de la República.

## ARTICLE 26

L'augment del Deute públic de l'Estat espanyol per noves emissions el producte de les quals sigui totalment o parcialment destinat a atendre serveis reservats en aquest Estatut a la Generalitat, li serà compensat amb l'atribució d'una part del producte de la nova emissió, igual a la proporció que hi hagi entre la població total d'Espanya i la del territori català.

## TÍTOL V

**Dels conflictes de jurisdicció**

## ARTICLE 27

Si es susciten qüestions de competència entre autoritats judicials i administratives de la República i autoritats judicials i administratives de la Generalitat de Catalunya seran resoltes pel Tribunal Suprem de la República.

**Art. 17.** Els drets de l'Estat en territori català, relatius a mines, aigües, caça i pesca, els béns d'ús públic i els que, sense ésser d'ús comú, pertanyin privativament a l'Estat i siguin destinats a algun servei públic o al foment de la riquesa nacional, es transfereixen a la Generalitat, excepte els que es trobin afectes a funcions, els serveis dels quals s'hagi reservat el Govern de la República. Dits béns i drets no podran ésser alienats, gravats ni destinats a fins de caràcter particular, sense autorització de l'Estat. El règim de les concessions de mines potàssiques i dels possibles jaciments de petroli, seguiran regint-se per les disposicions vigents, mentre l'Estat no dicti nova legislació sobre aquestes matèries.

**Art. 17.** La Generalitat podrà emetre Deute interior; però ni la Generalitat ni les seves Corporacions locals, no podran apel·lar al crèdit estranger sense autorització de les Corts de la República. Un cop emès el Deute, el producte del qual s'hagi d'invertir totalment o parcialment, en la creació o millorament de serveis, que en quant a Catalunya hagin estat transferits a la Generalitat, aquesta fixarà les obres i serveis de la mateixa naturalesa que es proposi realitzar, amb la participació que se li atorgui en l'emprèstit, dins d'un límit que no podrà excedir d'una part proporcional a la població de Catalunya amb respecte a la població d'Espanya.

**Art. 12.** El tribunal Suprem de la República, resoldrà també els conflictes de competència i jurisdicció entre els tribunals de Catalunya i els altres d'Espanya.

**ARTICLE 28**

Si, amb motiu de la promulgació d'una llei per la República o per la Generalitat un dels dos poders entén que l'altre envaeix la seva jurisdicció, el conflicte serà resolt per un tribunal format per dos magistrats del Tribunal Suprem de la República, designats pel president d'aquest Tribunal, i dos magistrats del més alt Tribunal de Catalunya, designats pel seu President i presidit per una persona d'alta autoritat designada pel President de la República.

**TÍTOL VI****De les garanties dels ciutadans****ARTICLE 29**

Les regles generalment reconegudes del dret de gents tindran ple vigor a Catalunya com si formessin part del seu dret. La Generalitat està obligada a adoptar les mesures necessàries per a l'execució dels tractats internacionals signats pel Govern de la República en aquelles matèries sobre les quals la Generalitat té competència legislativa o simplement executiva.

El Govern de la República té el dret de controlar l'execució dels tractats internacionals, àdhuc en aquelles matèries reservades exclusivament a la Generalitat de Catalunya.

**ARTICLE 30**

Ultra les garanties de dret que atorgui la Constitució general de la República, la Generalitat de Catalunya protegirà plenament la vida i la llibertat de tots els ciutadans residents en el seu territori, els quals seran iguals davant la de la llei, sense distinció de naixença, llengua, sexe o religió.

**Article 15.** Totes les qüestions de competència que se suscitin entre les autoritats de la República i de la Generalitat o entre les jurisdiccions de llurs respectius organismes, seran resoltes pel Tribunal de Garanties Constitucionals, el qual tindrà, d'acord amb l'article 121 de la Constitució, la mateixa extensió de competència a Catalunya que a la resta de la República.

**Art. 13.** La Generalitat de Catalunya prendrà les mesures necessàries per a l'execució dels tractats i de convenis que recaiguin sobre matèries, atribuïdes totalment o parcialment, a la competència regional, pel present Estatut.

Si no ho fes en temps oportú, correspondrà adoptar a les dites mesures al Govern de la República, que per tenir al seu càrrec la totalitat de les relacions anteriors, exercirà sempre l'alta inspecció en el compliment dels referits tractats i convenis i en l'observància dels principis del dret de gents.

Tots els assumptes que revesteixin aquest caràcter, com la participació oficial en Exposicions o Congressos internacionals, les relacions amb els espanyols residents a l'estranger o qualsevol altre anàleg, seran de l'exclusiva competència de l'Estat.

No consta.

La Generalitat garantirà també l'absoluta llibertat de creença i de consciència.

## ARTICLE 31

No consta.

L'ensenyament primari serà obligatori i gratuït. La Generalitat facilitarà als escolars més aptes l'accés a l'ensenyament secundari i superior. A totes les escoles primàries de Catalunya serà obligatori l'ensenyament de l'idioma castellà. La Generalitat mantindrà escoles primàries de llengua castellana en tots els nuclis de població on, segons el darrer trienni, hi hagi un mínim de 40 infants de llengua castellana. En aquestes escoles s'ensenyarà la llengua catalana.

## ARTICLE 32

No consta.

En l'aplicació de les lleis obreres generals de la República, la Generalitat protegirà especialment el treball i garantirà la llibertat d'associació i sindicació per a la defensa i millorament de les condicions de treball i de la vida econòmica. Totes les convencions i mesures que tractin de restringir o dificultar aquesta llibertat són contràries a dret.

## ARTICLE 33

No consta.

En les lleis socials particulars que promulgarà la Generalitat serà previst:  
Primer. El dret de tots els obrers i assalariats, dependents de comerç i de la indústria, a disposar del temps necessari per a exercir llurs drets polítics i els càrrecs honorífics d'elecció popular.  
Segon. La protecció a la maternitat, als infants, als vells, als malalts i als invàlids.

## ARTICLE 34

No consta.

En l'organització interior de Catalunya es procurarà que les institucions



d'ensenyaments professionals, de beneficència i d'assistència social, siguin establertes a les comarques catalanes més apropiades per a realitzar la funció civilitzadora que haurà de dur a terme el Govern de la Generalitat.

## ARTICLE 35

Els funcionaris i obrers de les corporacions públiques de Catalunya, sota el govern directe de la Generalitat o administrades per ella per delegació de la República, tindran lliure accés a tots els càrrecs d'elecció popular sense necessitat d'autorització.

Sempre que els càrrecs d'elecció no tinguin retribució assignada, els obrers manuals adscrits a les Corporacions públiques (no temporers ni interins) que els exerceixen continuaran percebent el mateix salari.

No consta.

## ARTICLE 36

Mentre el servei militar no sigui voluntari, els catalans el prestaran, en temps de pau, en territori de Catalunya.

No consta.

## ARTICLE 37

Essent facultat pròpia i exclusiva del Poder de la República la relativa al règim aranzelari, la Generalitat de Catalunya no podrà establir cap taxa duanera a l'entrada i a la sortida de mercaderies del seu territori.

No consta.

## ARTICLE 38

Queden abolits a Catalunya tots els títols nobiliaris.

No consta.

## TÍTOL VII

**De l'adaptació de serveis**

## ARTICLE 39

Així que sigui aprovat aquest Estatut, es constituirà una comissió mixta d'adaptació de serveis, la meitat dels

**Article únic de les Disposicions Transitòries.** El Govern de la República queda facultat per a fixar, dins dels dos mesos següents a la pro-

membres de la qual seran designats pel Consell de ministres de la República, i l'altra meitat pel Govern provisional de la Generalitat. Serà presidida pel president de la Generalitat.

Els acords de la Comissió mixta, per a ésser vàlids, hauran de reunir, si més no, els vots de les dues terceres parts dels seus membres. No essent així, l'acord pres serà deixat a la resolució del President de la República.

#### ARTICLE 40

La Comissió mixta d'adaptació de serveis determinarà:

- a) Els ferrocarrils, canals i altres obres públiques actualment construïdes o en construcció, que, sortint del territori de Catalunya, han d'ésser, no obstant, considerades d'interès local, d'acord amb la lletra b) de l'article 10.
- b) Les concessions actuals d'aprofitaments hidràulics del riu Ebre a Catalunya que siguin d'interès general, i les línies de transmissió d'electricitat que, passant en part per territori català, siguin d'interès general o d'interès local.
- c) La regulació de les funcions que correspondran a la Generalitat en aquells serveis que aquesta ha d'executar però la legislació dels quals està reservada al Poder de la República.
- d) La coordinació dels serveis exclusivament reservats a la Generalitat amb altres de similars totalment o parcialment reservats al Poder de la República.
- e) L'enumeració i inventari de béns, drets i serveis que han estat fins ara propis de l'Estat i que, d'acord amb aquest Estatut

mulgació d'aquest Estatut, les normes per a l'adaptació dels serveis que passin a la competència de la Generalitat, encarregant l'execució de les dites normes a una Comissió mixta que designin meitat el Consell de Ministres i el Govern de la Generalitat, la qual Comissió haurà de prendre els seus acords pel vot de les dues terceres parts dels seus membres, com a mínim, sotmetent-se, en cas necessari, les diferències a la resolució del president de les Corts de la República.

No consta.

passen a la Generalitat de Catalunya i la formulació de les regles d'acord amb les quals s'haurà de realitzar la transmissió.

- f) L'organització dels serveis de les finances, divisió de tributs, d'acord amb aquest Estatut i recaptació.
- g) Les normes d'adaptació de l'actual personal de l'Estatut de servei a Catalunya, quant a aquelles funcions que d'acord amb aquest Estatut són totalment transferides a la Generalitat, a les que han d'ésser executades per aquesta, tot i estar-ne reservada la legislació al Poder de la República.
- h) El traspàs dels serveis de policia i ordre interior a les noves organitzacions que establirà la Generalitat.

#### ARTICLE 41

El personal a què fa referència l'apartat g) de l'article anterior, que passi al servei de la Generalitat, gaudirà dels mateixos drets que té actualment reconeguts per l'Estat.

#### ARTICLE 42

Mentre el Parlament de Catalunya no legislarà sobre aquelles matèries en les quals li correspon de legislar, continuaran en vigor les lleis actuals de l'Estat; però llur aplicació correspondrà a les autoritats i organismes de la Generalitat, la qual tindrà totes les facultats que les esmentades lleis assignen a les autoritats i organismes de l'Estat. Així mateix, mentre el Poder Executiu de Catalunya no dicti les disposicions reglamentàries que, d'acord amb aquest Estatut, li pertany de dictar, continuaran en vigor les emanades del Poder de la República.

No consta.

**Art. únic de les D.T.** Mentre la Generalitat no legisli sobre matèries de la seva competència, continuaran en vigor les lleis actuals de l'Estat que a les dites matèries es refereixen, corresponent llur aplicació a les autoritats i organismes de la Generalitat, amb les facultats consignades actualment a les de l'Estat.

## ARTICLE 43

No consta.

Els drets i els béns radicats en territori de Catalunya que poguessin pertànyer al patrimoni de la corona i que per disposicions generals de les Corts de la República passessin al domini de l'Estat, hauran d'ésser transferits a la Generalitat.

## ARTICLE 44

No consta.

Els documents existents en oficines i dependències de l'Estat que es refereixin a matèries reservades a la Generalitat, passaran també a ser propietat d'aquesta.

## ARTICLE 45

No consta.

Mentre durarà la concessió actual a la "Compañía Telefónica Nacional de España", la Generalitat no tindrà damunt d'ella altres atribucions que les que exerceix actualment l'Estat dins del territori català.

Quan, per qualsevol causa, cessi aquesta concessió, la Generalitat es subrogarà, dins del territori català, en tots els drets i obligacions que l'Estat adquireixi amb caràcter general.

En aquest cas es crearà una comissió mixta d'adaptació del servei telefònic amb la mateixa composició i funcionament que la prevista per l'article 47 d'aquest Estatut.

## ARTICLE 46

No consta.

El trànsit de la hisenda de la República a la hisenda de la Generalitat, per a l'ingrés dels recursos i el pagament dels serveis traspassats es farà el 31 de desembre de 1931. La una i l'altra hisenda obriran a primer de gener de 1932, un compte en el qual abonaran i carregaran les quantitats que hagin cobrat i que no el pertoquen, i les que hauria d'haver percebut i ha cobrat l'altra. Així mateix carregaran o abonaran els pagaments fets l'un per l'altra.

## TÍTOL VIII

**Règim transitori**

## ARTICLE 47

En el termini d'un mes a comptar del dia que aquest Estatut serà promulgat amb força de llei, el President del Govern Provisional de la Generalitat de Catalunya convocarà eleccions en les quals seran nomenats, en sufragi universal directe, els diputats que constituïran el primer Parlament de Catalunya. Aquest elegirà el President de la Generalitat.

## ARTICLE 48

Quant a les eleccions a què es refereix l'article anterior, el territori de Catalunya serà dividit en les circumscripcions següents: Barcelona ciutat, Barcelona circumscripció; Girona, Lleida i Tarragona.

Les circumscripcions votaran un diputat per cada 40.000 habitants amb el mínim de 12 diputats per circumscripció.

## ARTICLE 49

El procediment per a l'elecció serà el que fixarà el President del Govern Provisional de la Generalitat en la convocatòria.

## ARTICLE 50

El primer Parlament de la Generalitat votarà l'Estatut del règim interior de Catalunya, el qual serà promulgat com a llei del país i no contindrà cap precepte contrari a la Constitució ni a aquest Estatut.

## ARTICLE 51

El primer Parlament de Catalunya tindrà totes les atribucions que atorgui al Parlament l'Estatut que serà promulgat per a regir la vida de Catalunya. Així mateix, el President de la Generalitat que resulti elegit, tindrà

**Art. únic de les D.T.** Previ acord amb el Govern, la Generalitat fixarà la data per a l'elecció del primer Parlament de Catalunya, seguint el mateix procediment de les eleccions a Corts Constituents.

**Art. únic de les D.T.** Per a les eleccions a què es refereix el paràgraf anterior, el territori de Catalunya es dividirà en les circumscripcions següents: Barcelona (ciutat), Barcelona (circumscripció), Girona, Lleida i Tarragona.

Les circumscripcions votaran un diputat per cada 40.000 habitants amb un mínim de 14 diputats per circumscripció.

No consta.

No consta.

No consta.

les facultats que l'Estatut interior atribuirà al càrrec presidencial.

**ARTICLE 52**

Aquest Estatut no podrà ésser modificat sinó pel mateix procediment que s'ha seguit per a aprovar-lo, o sigui que exigirà la votació del Parlament de Catalunya, el referèndum popular i l'aprovació del Parlament de la República.

**Article 18.** Aquest Estatut podrà ésser reformat:

- a) Per iniciativa de la Generalitat, mitjançant referèndum dels Ajuntaments i aprovació del Parlament de Catalunya.
- b) Per iniciativa del Govern de la República i a proposta de la quarta part dels vots de les Corts.

En un i altre cas caldrà per a l'aprovació definitiva de la llei de reforma de l'Estatut, les dues terceres parts de vots de les Corts. Si l'acord de les Corts de la República fos refusat pel referèndum de Catalunya, serà necessari, perquè prosperi la reforma, la ratificació de les Corts ordinàries subsegüents a les que ho hagin acordat.